Samen sterk voor toekomstbestendige publieke gezondheid

Beleidsbegroting 2026

GGD West-Brabant

Volgende >

Wij maken samen gezond gewoon

‘Gezond blijven moet voor iedereen vanzelfsprekend zijn, maar dat is niet altijd gemakkelijk. We zien de gezondheidsverschillen toenemen en de trends rondom gezonde leefstijl laten een verslechtering zien. Door een tekort aan zorgprofessionals en mantelzorgers, en meer oudere inwoners die zorg nodig hebben, is de beschikbaarheid van zorg en behandeling niet meer vanzelfsprekend. Dit vraagt om keuzes bij de inzet op preventie. Tegelijkertijd staan de (financiële) middelen in 2026 onder druk. Samen pakken we de uitdaging op om ook in deze tijd te blijven werken aan een gezonde samenleving! We zetten onze professionals slim in en zorgen dat zij hun werk met plezier kunnen uitvoeren. We versterken inwoners om het zoveel mogelijk zelf te kunnen doen. Dat geeft ons de ruimte om voor inwoners in kwetsbare situaties een stapje extra te kunnen zetten. We bundelen onze krachten in het netwerk met betrokken partners. Zó maken we samen gezond gewoon!’

- Thérèse Claassen en Sebastiaan Baan,
directie GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant

GGD West-Brabant

Inhoudsopgave

Voorwoord p. 04

De GGD in één oogopslag p. 05

1. Gezondheid raakt ons allemaal p. 06

- 1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet p. 07
- 1.2 Zelf, maar niet alleen p. 12
- 1.3 Iedereen verschillend, allemaal gelijk p. 16
- 1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten p. 20

2. De GGD als organisatie p. 25

3. Totaalkosten per gemeente p. 30

4. Samenwerkingsverbanden p. 41

5. Onderhoud kapitaalgoederen p. 43

6. Financiering p. 45

7. Weerstandsvermogen p. 51

8. Exploitatieresultaat p. 64

9. Incidentele baten en lasten p. 66

10. Bijlagen p. 69

- Bijlage 1 – Reserves en voorzieningen p. 70
- Bijlage 2 – Bijdragen deelnemende gemeenten p. 71
- Bijlage 3 – Verbonden Partijen voor de gemeentebegrotingen 2026 p. 72
- Bijlage 4 – Dit is de GGD p. 73

Voorwoord

Gezondheid vormt de basis voor een goed en fijn leven. De GGD zet zich in om de gezondheid van inwoners te beschermen, te verbeteren en te bewaken. Dat doen we zowel voor groepen (collectief) als voor individuen en op fysieke locaties maar ook online en digitaal. We hebben daarbij te maken met grote uitdagingen, niet iedereen heeft gelijke kansen op een goede gezondheid en een ongezonde leefstijl en leefomgeving zorgen voor meer ziektes. Tegelijkertijd vergrijst de bevolking, is er minder (zorg-)capaciteit en daalt de vaccinatiebereidheid.

In de kaderbrief 2026 laten we zien dat preventie dé manier is om deze gezondheidsuitdagingen aan te pakken. Dat vraagt een verandering, niet alleen binnen de GGD, maar ook in de samenwerking met gemeenten, inwoners en partners in het netwerk. Die uitdaging gaan we samen aan!

Wij maken *samen* gezond gewoon

Onze toekomstvisie is ons houvast. Het moet gewoon zijn om over gezond zijn na te denken en gezondheid mee te nemen in de keuzes die we maken, als individu, als collectief, als organisatie en als overheid. De gezonde keuze moet de gewone, makkelijke keuze zijn.

We komen uit een roerige tijd, waarin stappen zijn gezet in de beweging van ziekte naar gezondheid, maar ook met de nodige onzekerheid over rollen, belangen en financiering van deze beweging. Onze gemeenten voelen een maatschappelijke opgave met financiële druk.

Sinds jaar en dag is er een goede samenwerking tussen de GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant om te werken aan de maatschappelijke opgave. Om ook in de toekomst de kwaliteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen, bundelen we onze krachten. In 2026 zetten we hiervoor een stap naar voren. Op die manier kunnen we in de toekomst minimaal hetzelfde blijven doen voor de gezondheid van onze inwoners. Dat vullen we aan met samenwerking op provinciaal, bovenregionaal en waar nodig landelijk niveau. Zo kunnen we goede voorbeelden in onze regio inzetten.

Leeswijzer

2026 is het laatste jaar van deze beleidsperiode waarin we samen werken aan de ambities volgens de toekomstvisie ‘Wij maken samen gezond gewoon’. Deze begroting beschrijft per pijler welke stappen we zetten in 2026 om onze ambities te realiseren. Daarnaast laat de begroting ook zien hoe we de resultaten van onze reguliere processen en van onze samenwerking met gemeenten en partners monitoren. Vervolgens gaan we in op de GGD als organisatie. Daarna volgen de financiële paragrafen en de wettelijk verplichte paragrafen.

Breda, 13 maart 2025,

Het dagelijks bestuur van de GGD West-Brabant,

Marian Witte,
voorzitter

Sebastiaan Baan,
secretaris

De GGD in één oogopslag 2026

Wij maken samen gezond gewoon

Gezondheid vanzelfsprekend maken. Dat is ons doel voor

726.983 inwoners

waarvan ruim 129.209 jeugdigen

We zetten daarbij extra in op de gezondheid van mensen in kwetsbare situaties. Zodat alle mensen gezonde kansen krijgen om alles uit hun leven te halen.

We richten ons hierbij op vier pijlers:

- Voorkomen als het kan, beschermen als het moet
- Zelf, maar niet alleen
- Iedereen verschillend, allemaal gelijk
- Overal om ons heen, binnen en buiten

Over GGD West-Brabant

16 gemeenten

30 consultatiebureaus

1 hoofdvestiging

400 medewerkers maken zich sterk voor de gezondheid van alle inwoners en spelen in op de lokale situatie.

Investeren in publieke gezondheid

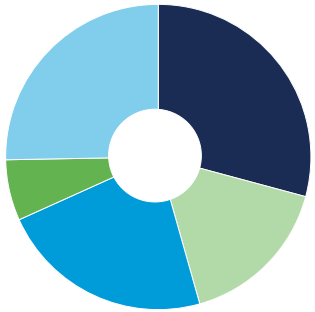

Inkomsten begroting 2026	€ 43,8 miljoen
Gemeentelijke bijdrage per inwoner	€ 12,8 miljoen
Gemeentelijke bijdrage 0 t/m 3-jarigen	€ 7,2 miljoen
Gemeentelijke bijdrage 4 tot 18-jarigen	€ 9,9 miljoen
Opbrengsten uit tarieven	€ 2,8 miljoen
Overige opbrengsten	€ 11,1 miljoen

Stijging door:

- jaarlijkse indexering (inclusief CAO-ontwikkeling 2024)
- verwerking taakstelling (exclusief toevoeging WKO-inspecties van plustaak naar basistaak

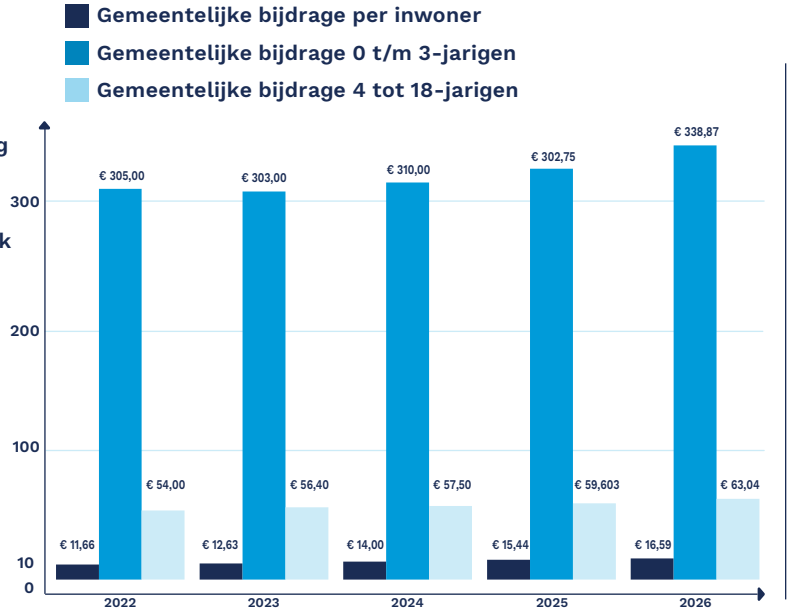

Diensten

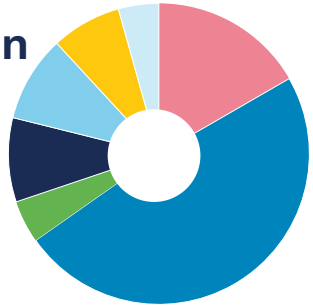

- Infectieziektenbestrijding
- Jeugdgezondheid
- Rijksvaccinatieprogramma
- Lokaal gezondheidsbeleid
- Gezonde en veilige leefomgeving
- Kwetsbare groepen
- Inspecties WKO

1. Gezondheid raakt ons allemaal - doelen en stappen 2026

1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

1.2 Zelf, maar niet alleen

1.3. Iedereen verschillend, allemaal gelijk

1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten

1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

Wij maken samen gezond gewoon

Stimuleren van positieve gezondheid is de sleutel tot een gezonde toekomst. Daarom zetten we daar vol op in. En we vergeten niet waar we goed in zijn: we blijven als organisatie klaarstaan om mensen te helpen als dat nodig is.

Ambitie

In 2027 heeft de GGD, samen met partners, voor inwoners een fundament gebouwd voor een gerichte regionale en lokale aanpak op het gebied van preventie en gezondheid.

Onze doelen voor 2026:

1. De transitie van zorg naar gezondheid wordt actief voortgezet, door inbedding van de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein in het werkgebied van GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant;
2. Met de partners is de rol en deelname van de GGD in het aansluiten op de sterke lokale teams in het sociaal domein en activiteiten vanuit de Hervormingsagenda Jeugd afgesproken, vastgelegd en geborgd;
3. De GGD gaat in gesprek met de belangrijkste werkgevers in de regio over hoe ze samen met partners gezond gewoon maken voor hun medewerkers en hun omgeving;
4. De GGD heeft een Vaccinatie Expertise Centrum (VEC), dat de centrale plek is waar inwoners, professionals en partners digitaal en fysiek terecht kunnen voor informatie en vragen over vaccinaties en natuurlijk voor het zetten van vaccinaties.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. Samen met zorgverleners, gemeenten en zorgverzekeraars zorgen we ervoor dat interventies, onder andere uit de ketenaanpakken GALA, waarvan we weten dat ze werken, voor iedereen in de doelgroep beschikbaar zijn met structurele financiering en inzet van mensen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het inzetbaar maken van de succesvolle interventie ‘GLI-jongeren’ en de inbedding en borging van de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht en de rol van de centraal zorgverlener. We verkennen samen met onze gemeenten ook de inzet van aanvullende leefstijlloketten in gemeenten voor de primaire preventie.

b. We spelen een actieve rol bij het continueren en realiseren van de ambities uit de regioplannen (IZA) en het GALA. Zo adviseren we over de monitoring van activiteiten vanuit IZA en GALA, om bij te dragen aan de gezondheid van onze inwoners. Vanuit de regionale kennisinfrastructuur hebben we al belangrijke stappen gezet in de verbinding tussen gemeenten en GGD, om zowel de behoeftes van onze gemeenten beter op te halen, als kennisdeling over gezondheid nog beter vorm te geven. In 2026 zullen de middelen voor de kennisinfrastructuur vanuit de SPUK-regeling stoppen. In 2025 is er met gemeenten en betrokken partners een slimme efficiënte en houdbare oplossing voor uitgewerkt, waar we hopelijk in 2026 mee verder kunnen bouwen aan de Brabantse kennisinfrastructuur als het kennisknooppunt van gezondheid.
c. We verspreiden via de Brabantse Kennisinfrastructuur, mits deze wordt voortgezet, de in 2025 opgedane kennis over verbeteren van de toegang tot huisartsenzorg voor arbeidsmigranten.
d. We bereiden ons voor op meerdere scenario's rondom de middelen voor structurele versterking van de infectieziektebestrijding (IZB). In de loop van 2025 komt hierover meer duidelijkheid, waarbij er drie scenario's zijn: de investering stopt, wordt lager of blijft gelijk. Bij reductie en stoppen heeft dit impact op de inzet voor de publieke gezondheid vanuit de wettelijke taken rondom infectieziekte bestrijding en preventie. In dit scenario zal de dienstverlening afgeschaald moeten worden, omdat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn.

Gedurfd:

e. De focus van de jeugdgezondheidszorg ligt bij het normaliseren (i.p.v. medicaliseren) en bij risicogestuurd werken. Dit vraagt om met een brede blik kijken naar de sociale context en achterliggende factoren zoals armoede en de mentale gezondheid van ouders. Dit kan de GGD niet alleen, hiervoor is een intensieve verbinding op lokaal niveau nodig om dit samen slim te kunnen organiseren met de hiervoor beschikbare middelen. In 2026 zijn al onze teams daarom ook verbonden met de sterke lokale wijkteams in het werkgebied.
f. In 2025 zijn gemeenten gestart met het regionaal netwerk suïcidepreventie (onderdeel van de implementatie van de Wet Integrale Suïcidepreventie). De GGD is hierin netwerkpartner. We zetten in op aansluiten bij bestaande netwerken voor mentale gezondheid, die in 2026 mogelijk verder uitgebouwd worden. Het doel hiervan is om de kennis en kunde van de partners optimaal in te zetten, niet alleen binnen het netwerk maar ook juist tússen de

netwerken, zodat we ook leren van elkaars goede voorbeelden. Hiermee zetten we samen de noodzakelijke stappen om suïcidale gedachten bij jongeren en jongvolwassenen te normaliseren en de stap naar uitvoering van die gedachte (de suïcide) terug te dringen.

Vernieuwend:

g. We gaan actief in gesprek met werkgevers in Brabant, daarbij maken we strategische keuzes. Wat zijn de belangrijkste werkgevers? Waar zitten werknemers in bepaalde kwetsbare situaties (zoals bijvoorbeeld arbeidsmigranten) of waar zijn de grootste kansen om mensen goed voor te bereiden op gezond ouder worden? Welke werkgevers spelen een rol in het kader van een gezonde voedselomgeving? Kunnen we aanhaken bij de ontwikkelingen rondom gezonde en duurzame werklandschappen? We verwachten via werkgevers specifieke doelgroepen en met name volwassenen te bereiken. We activeren werkgevers voor de rol die zij hier zelf in spelen. Via werkgevers kunnen we ook bijdragen aan de groene handafdruk en planetaire gezondheid.

Hoe maken we in 2026 het resultaat van onze bijdrage aan deze ambitie inzichtelijk?

Met de duurzame (project)monitor vanuit de Kennisinfrastructuur monitoren we de voortgang, het effect op de doelgroep en de omvang van de doelgroep.

Wij maken samen gezond gewoon

‘Ik werk samen met inwoners en professionals aan een rookvrije toekomst. In het project *Rookvrij Leven voor Iedereen* maken we gebruik van de integrale wijkaanpak van Pharos. We luisteren naar inwoners wat er nodig is om te stoppen, of om te voorkomen dat ze starten met roken of vapen. Samen ontwikkelen we plannen die aansluiten bij inwoners in de wijk. Dankzij een vierjarige subsidie van het KWF werken we de komende jaren verder aan een rookvrije toekomst. Samen met de (pre)geboortezorg uit de regio zetten we de actielijn *Rookvrije Start* op om het aantal zwangere vrouwen dat rookt vóór, tijdens en na de zwangerschap te verminderen. In 2026 bundelen we de succesfactoren van *Rookvrij Leven voor Iedereen*, zodat deze ook in andere wijken kunnen worden ingezet. Zo beschermen we anderen tegen meeroken en voorkomen we dat kinderen en jongeren verleid worden om zelf te gaan roken.’

- Baukje Coorens, adviseur Preventie en Gezondheid

GGD West-Brabant

1.2 Zelf, maar niet alleen

Wij maken samen gezond gewoon

Niets is zo persoonlijk als je eigen gezondheid. Voor wie gezond al gewoon is, kan het zelf doen. En wie onze kennis wil gebruiken weet ons te vinden. Mensen voor wie het moeilijk is, zoeken we actief op. Niemand hoeft tenslotte alleen te doen.

Ambitie

In 2027 zijn kennis en informatie om zelf regie te kunnen nemen en houden laagdrempelig beschikbaar in West-Brabant.

Onze doelen voor 2026:

1. We voeren gesprekken met inwoners over hoe zij (nog) meer regie over hun eigen gezondheid kunnen nemen (denk aan klantarena's bij jeugdgezondheidszorg, spiegelgesprekken, inzet van kunstmatige intelligentie et cetera).
2. We benutten ervaringsdeskundigheid in nieuw te starten projecten om erachter te komen welke inzet van de GGD hen echt verder helpt.
3. We versterken vanuit onze reguliere taken de maatschappelijke weerbaarheid. Hieronder vallen activiteiten vanuit de rol als crisisorganisatie maar ook activiteiten waardoor inwoners informatie krijgen over wat zij zelf kunnen doen om goed voorbereid te zijn op een (dreigende) crisis of oorlog. Denk hierbij ook aan gezondheidsbevordering om minder kwetsbaar te zijn voor gezondheidsrisico's.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. In 2025 wordt een start gemaakt met participatie van ouders in de aanpak Kansrijke Start. Op basis van de geleerde lessen in de opstart willen we ouderparticipatie in 2026 gewoon maken.
b. We werken samen met (toekomstige) ouderen aan wat zij zelf kunnen doen om gezond en vitaal ouder te worden. Dit begint vroegtijdig, dus bij volwassenen, ruim voor het 65ste levensjaar.
c. Het nieuwe dienstverleningsconcept (2025) gaat uit van het mogelijk maken van meer zelfregie op gezondheid door onze inwoners. Daarmee verwachten we dat er ook moet worden ingezet op bijvoorbeeld gezondheidsapps. In 2026 wordt het dienstverleningsconcept geïmplementeerd.
d. In 2026 streeft de GGD ernaar om in opvolging van de landelijke ETHOS telling bij te dragen aan een eerlijk geluid over dak- en thuisloosheid. We willen hierin speciale aandacht vragen kinderen die dak- en thuisloos zijn, mede omdat we partner zijn in het nationaal programma leefbaarheid en veiligheid. Daarnaast hebben we oog voor de vraagstukken in het kader van maatschappelijke weerbaarheid.

Gedurfd:

e. Samen met de straatdokter en partners zoals huisartsen verstevigen we de sociaal medische zorg voor dak- en thuislozen.
f. We benadrukken het belang van inwonerparticipatie en stimuleren het inzetten en benutten ervan in de IZA-transformatieplannen.

Vernieuwend:

g. Om onze inwoners meer zelfregie te geven, benutten we ook de ontwikkelingen rondom kunstmatige intelligentie (AI) als onderdeel van onze dienstverlening.
h. In 2026 versterken we samen met partners het bewustzijn rondom mentale gezondheid. We delen adviezen en tips om de mentale gezondheid zelf te onderhouden. We dragen bij aan het 'gewoon' te maken om met elkaar te praten over je mentale gezondheid, met als doel elkaar hierbij meer te kunnen helpen. Dit doen we al als onderdeel van de Gezonde Start (Generatie Gezond) en bij het signaleren van postpartum depressie (PPD) bij jonge ouders. We benutten EVIE als ondersteuning voor jongeren in het voortgezet onderwijs om hun mentale gezondheid te versterken. Daarnaast sluiten we aan bij de landelijke campagne "hey, het is oké".

Hoe maken we in 2026 het resultaat van onze bijdrage aan deze ambitie inzichtelijk?

We meten of inwoners weten waarvoor ze terecht kunnen bij de GGD West-Brabant en of/waar ze de informatie kunnen vinden die ze nodig hebben.

Wij maken samen gezond gewoon

Binnen team Seksuele Gezondheid werken we al een tijd samen met een ervaringsdeskundige. Deze sekswerker vormt een gewaardeerde aanvulling op de reguliere werkzaamheden Seksuele Gezondheid. Cliënten worden geïnformeerd over de mogelijkheid om met deze ervaringsdeskundige te spreken. Zij nemen zelf de beslissing om hier gebruik van te maken. *'Ik ga met cliënten in gesprek over wat zij zelf kunnen doen om zo gezond mogelijk te werken waarin ze hun eigen gezondheid beschermen en die van hun cliënten.'* Wat ontzettend fijn werkt is dat Wendy echt uit ervaring spreekt en daarmee met cliënten samen nadenkt over adviezen die in de praktijk ook echt werken. Daarmee is dit echt van toegevoegde waarde voor onze inwoners.

- Wendy Van der Jagt, ervaringsdeskundige

GGD West-Brabant

1.3 Iedereen verschillend, allemaal gelijk

Wij maken **samen** gezond gewoon

We zijn allemaal anders, maar willen uiteindelijk allemaal hetzelfde: gezond opgroeien en ouder worden. Dat moet écht voor iedereen mogelijk zijn. Wij maken ons sterk voor iedereen in kwetsbare situaties.

Ambitie

In 2027 zien we de groei in gezonde levensjaren bij iedereen in West-Brabant toenemen, waarbij de GGD focust op de groep die dit het hardst nodig heeft.

Onze doelen voor 2026:

1. We werken in Brabant samen om alle jeugdigen gelijke kansen te bieden om gezond en veilig op te groeien. Zo werken we effectiever, efficiënter en eenduidiger. In 2026 synchroniseren en regionaliseren we het JGZ basisaanbod, passend bij het landelijk professioneel kader. Samen realiseren we waar we individuele ondersteuning kunnen omzetten naar meer collectieve of digitale vormen.
2. Er wordt een onderzoek uitgevoerd om te beoordelen of de lijn die is ingezet met Generatie Gezond (waarbij het niet uitmaakt waar je wieg staat) verbreed wordt naar alle inwoners, bijvoorbeeld als we kijken naar goed voorbereid vitaal ouder worden.
3. We hebben de manier waarop we werken aangepast en onze online JGZ-dienstverlening geharmoniseerd. Daarnaast bieden we de JGZ gedifferentieerd aan op basis van onze data. Hiervoor werken we toe naar het gezamenlijk gebruik van een nieuw taxatie-instrument en bespreken deze taxatie gestructureerd met de ouders/de jongere, om zo passende ondersteuning op maat te geven.
4. We gaan actief in gesprek met de betrokken partners om het netwerk van onder andere seksuele gezondheid zo op te zetten dat er een sluitend aanbod is voor inwoners, waarbij het centrum voor seksuele gezondheid zich richt op aanvullende zorg voor specifieke doelgroepen door outreachend werken en collectieve preventie.
5. Er ligt een analyse, gemaakt met gemeenten en partners, voor mogelijke interventies/ dienstverlening die vanuit de GGD kan worden afgebouwd zonder negatieve effecten voor onze inwoners.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. Het team tuberculosebestrijding werkt intensief samen in de regio (REC zuid) om de dienstverlening op peil te houden. In 2026 zijn de resultaten bekend van verschillende pilots, zoals de implementatie van de IGRA diagnostiek, en passen onze dienstverlening hierop aan.

b. We werken, door data-analyse en in overleg met partners zoals huisartsen, met meer focus op de meest kwetsbare doelgroepen bij seksuele gezondheid.
c. We werken met partners en binnen de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid aan bestaanszekerheid voor jongvolwassenen door onderzoek te doen naar het bereik van risicogroepen en de samenwerking tussen sectoren. Daarnaast onderzoeken we een mogelijke toekomststrategie om ook de volgende generatie bestaanszekerheid te bieden. De doorgang van deze onderzoeken is afhankelijk van een besluit over toekenning van de aangevraagde financiering.

Gedurfd:

d. Duurzame borging en financiering van de ketenaanpak Kind Naar Gezonder Gewicht voor kinderen met overgewicht en obesitas in alle gemeenten in de regio.
e. De ingezette regionale en subregionale samenwerking rondom Kansrijke Start borgen we. Daarmee stimuleren we de samenwerking tussen lokale coalities, de ziekenhuizen en de verloskundige samenwerkingsverbanden (VSV).
f. De GGD voert vanuit verschillende taakvelden taken uit in het kader van publieke gezondheid asielzoekers (PGA). Dit is nu georganiseerd vanuit PGA teams. In 2026 is dit onderdeel van de reguliere dienstverlening JGZ, waardoor we flexibeler deze klantengroep kunnen bedienen. We doen dit zowel in reguliere spreekuren als op specifieke AZC locaties en tijdelijke locaties.

Vernieuwend:

g. Om onze positie in en het integraal netwerk te verstevigen in de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) nemen we deel aan subsidieaanvragen actieprogramma Grip op Onbegrip. Daarmee kunnen we samen met de netwerkpartners mensen met onbegrepen gedrag beter ondersteunen.

Hoe maken we in 2026 het resultaat van onze bijdrage aan deze ambitie inzichtelijk?

We monitoren het bereik van de kwetsbare doelgroepen, waaronder jeugdigen (met ETM-score van 3 of hoger).

‘Het team Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) ziet steeds meer mensen tussen wal en schip vallen – mensen met verward of onbegrepen gedrag. Voor deze groep, die vaak een complexe zorgvraag heeft, vervullen we een cruciale rol. Ons doel is om kwetsbare mensen te vinden, binden en toe te leiden naar passende zorg en ondersteuning.
We zijn er trots op dat we afgelopen jaar meer datagedreven zijn gaan werken met hulp van een OGGZ-dashboard. Dit hebben we samen ontwikkeld met team Proces en Informatiemanagement (PIM). Dit dashboard biedt waardevolle inzichten in de verschillende soorten problematieken en helpt ons om beslissingen te baseren op feiten en cijfers. Hierdoor kan beleid en praktijk beter worden afgestemd op de behoeften van deze kwetsbare doelgroep. In 2025/2026 willen we het dashboard verder doorontwikkelen en rapportages opstellen waarmee we het gesprek met onze gemeenten verder kunnen verdiepen.’

- Tim van Soest, Verpleegkundige OGGZ

GGD West-Brabant

1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten

Wij maken samen gezond gewoon

Gezond leven start met een omgeving die daarop is ingericht. Daarom zetten we gezondheid en veiligheid altijd voorop: zowel binnen als buiten, offline en online.

Ambitie

In 2027 zijn gezondheid, (sociale) veiligheid en duurzaamheid prioriteit in de leefomgeving en wijkontwikkeling.

Onze doelen voor 2026:

1. De toezichthoudende rol van de GGD is uitgebreid met het toezicht op de Voorschoolse Educatie. Deze signaal gestuurde inspecties werden voorheen uitgevoerd door de onderwijsinspectie. In 2025 wordt duidelijk of deze taak bij de GGD'en belegd wordt en tegen welke financiering.
2. Het aantal scholen dat structureel werkt met de gezonde schoolaanpak om aan gezondheidsheidsthema's zoals voeding, welbevinden, mediawijsheid en milieu & natuur te werken, neemt toe.
3. We hebben inzicht in de gezondheidseffecten van klimaatverandering die specifiek onze regio raken (denk aan hitte, droogte, beschikbaarheid van drinkwater, risico op infectieziekten en wateroverlast) en dragen zorg voor verspreiding van deze kennis en inbedding van mogelijke interventies.

Onze stappen in 2026:

Eerlijk:

a. Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV) is betrokken bij de landelijke ontwikkelingen vanuit de actieagenda industrie en omwonenden. Eén van de acties uit deze Actieagenda gaat over het verkennen van versterking van de adviesrol GGD. In de loop van 2025 zijn de resultaten hiervan bekend. Binnen de Actieagenda wordt gesproken over de thema's 'een goede buur', 'minder hinder, schone lucht', 'meten en weten' en 'betrouwbare overheid'. We implementeren de gevolgen van de uitvoering van de Actieagenda in de adviestaken van onze GGD.

Gedurfd:

b. In 2026 zijn we met scholen in gesprek over de inzet van bekende integrale aanpakken om de mentale gezondheid van leerlingen op het voortgezet onderwijs te versterken. Met de scholen bepalen we de voor hen meest geschikte aanpak en stemmen af wat de rol van de GGD hierin is. We maken gebruik van bewezen aanpakken zoals bijvoorbeeld het themacertificaat Welbevinden (gezonde school), Young Minds Matter en STORM.
c. In 2026 gaan we actief met gemeenten in gesprek over de positie van de GGD'en in ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij bouwen we voort op de eerste ervaringen met de Omgevingswet, maar kijken ook verder vanuit het concept Health in/for all policies. We maken hierbij gebruik van de toolkit 'Positieve Gezondheid op de tekentafel'. We formuleren met partners uit het sociale en fysieke domein én met inwoners voorstellen voor een fijne en gezonde wijk.
d. We werken met gemeenten aan de Citydeal gezonde en duurzame voedselomgeving.

Vernieuwend:

e. Samen met partners zijn we voorbereid op het uitvoeren van het toezicht op de Voorschoolse Educatie.

Hoe maken we in 2026 het resultaat van onze bijdrage aan deze ambitie inzichtelijk?

Via onderzoek hebben we inzicht in werkzame methoden om inwoners te bereiken en te betrekken bij de ontwikkeling en het gebruik van een gezonde leefomgeving in hun wijk. Hierbij gaat het om het bevorderen van gezonde keuzes, sociale cohesie, veiligheid en prettig samenleven. Bij dit onderzoek zijn naast de GGD West-Brabant, het PON & Telos, Tilburg University (Tranzo, AWPG Brabant), het RIVM, Pharos en de provincie Noord-Brabant betrokken.

‘De leefomgeving van kinderen beïnvloedt hun gezondheid. Denk aan de invloed van luchtkwaliteit en astma bij kinderen, maar ook het voorbeeld van lood in drinkwater. Daarom is het belangrijk dat we binnen de jeugdgezondheid (aanstaande) ouders gericht adviseren over de invloed van de leefomgeving op de gezondheid van hun kinderen. Om jeugdverpleegkundigen hiermee te helpen is er een checklist gemaakt met punten om het gesprek met ouders hierover te kunnen voeren. Er is ook veel informatie beschikbaar via GGDleefomgeving.nl - Gezond opgroeien. De samenwerking met team Gezondheid, milieu en veiligheid draagt bij aan meer inzicht in de invloed van omgevingsfactoren op de gezondheid.’

- Mitra Sahak-Mehdizadeh, jeugdarts i.o.

GGD West-Brabant

Monitoring op voortgang van onze ambities uit het beleidsplan 2023-2026

We zetten in 2026, evenals in 2025, in op meer resultaatgerichte, waardegedreven indicatoren op basis van ‘small data en big story’s’. We vinden het belangrijk dat we het eerlijke, gedurfde en vernieuwende verhaal vertellen, ondersteund door data: tel & vertel! Het gaat niet om de vinkjes maar om de vonkjes, die onze bijdrage aan een gezond, veilig en gelukkig West-Brabant inzichtelijk maken.

Dit betekent dat we kwantitatief, maar vooral ook kwalitatief onze voortgang monitoren. We meten de resultaten van onze ambities en doelen aan de hand van verhalen van onze inwoners en partners en, waar het kan, onderbouwd met data. Hoe ervaren zij onze dienstverlening en hoe draagt die bij aan hun gezondheid? Op basis hiervan kunnen we bijsturen als dit nodig is en ons richting het bestuur en onze gemeenten jaarlijks verantwoorden.

Er loopt een aantal onderzoeken waarbij wij ook onderzoekspartner zijn vanuit de Kennisinfrastructuur (KIS) IZA/GALA en vanuit ZonMW naar de impact van een interventie of een aanpak op de gezondheid van deelnemers. We nemen in 2026 de (tussen)resultaten hiervan mee als kwalitatieve indicator op onze doelen in onze bestuursrapportage en het jaarverslag 2026.

Daarnaast gebruiken we kwantitatieve productiegegevens regionaal en per gemeente voor onze interne sturing en algemene verantwoording. Het jaarresultaat over 2024 voor de gehele GGD is in de bijlagen als voorbeeld toegevoegd. In onze bestuursrapportage en jaarverslag over 2026 rapporteren we onze voortgang hierop per gemeente.

2. De GGD als organisatie

GGD West-Brabant

2. De GGD als organisatie

De toekomstbestendige organisatie

De toekomstbestendige organisatie vraagt om het versterken van onze positie als werkgever. Dit vraagt om betrokken collega's, die we niet alleen binden aan de organisatie met perspectief op groei, maar ook blijven boeien met betekenisvol werk en laten bloeien door ontwikkeling. Strategische personeelsplanning helpt ons om goed voorbereid te zijn op de verwachte krapte en ontwikkeling van de arbeidsmarkt. We hebben een effectieve personeelsbezetting nodig.

1. De GGD is een aantrekkelijk werkgever

Resultaat	Stand 31-12-2023	Stand 31-12-2024	Verwachting 31-12-2026	Toelichting
Aantal medewerkers in dienst	873*	370	400	
Medewerkers in dienst (in fte)	685*	282	300	
Aantal inhuurkrachten	93	124	↓	In samenhang met de wet DBA streven we naar het beperken van inhuur. Externe inhuur is niet wenselijk op reguliere (tijdelijke) taken.
Aantal inhuurkrachten (in fte)	52	60	↓	In samenhang met de wet DBA streven we naar het beperken van inhuur. Externe inhuur is niet wenselijk op reguliere (tijdelijke) taken.
Ziekteverzuim	7,3%	5,01%	4,5 %	

*: inclusief coronamedewerkers

Het eerlijk geluid:

2. *In 2026 werken en leren we op basis van betrouwbare gegevens en analyses.*
   Deze data benutten we structureel bij besluitvorming en procesoptimalisatie. Zo hebben we in 2025 met behulp van data, kennis en ervaring de belangrijkste strategische opgaven vastgesteld waar we in de GGD aan werken. Dit geeft ons een focus op die punten waar we voor inwoners de meeste impact kunnen en moeten bereiken.
   Het benutten van data als onderbouwing voor keuzes vraagt een combinatie van zowel doorontwikkeling van de data en de systemen om deze data te ontwikkelen als van toepassing van deze data, datagedreven denken en werken. In 2026 leggen we extra focus op het toepassen van data die we hebben in onze dienstverlening. Dat doen we niet alleen maar juist in onze netwerken. Denk bijvoorbeeld aan de regionale kennisinfrastructuur die is opgezet vanuit de ontwikkeling van zorg naar gezondheid (IZA/GALA). Samen ontwikkelen we nog betere gezondheidsindicatoren die bijdragen aan meer inzicht in de effecten van interventies. Maar ook nieuwe indicatoren die door inwoners zelf gemeten kunnen worden (citizen science) met behulp van bekende gezondheidsapps.
   We werken aan het verstevigen en voldoen aan informatieveiligheid. We voldoen aan de wet- en regelgeving voor informatiebeveiliging (waaronder de nieuwe cyberbeveiligingswet).

3. *De GGD maakt slim gebruik van digitale middelen*
   Door personele en financiële uitdagingen is het belangrijk om onze mensen zo slim mogelijk in te zetten. Digitale hulpmiddelen helpen inwoners om meer zelf te doen en versterken onze dienstverlening. We zetten kunstmatige intelligentie (AI) veilig en betrouwbaar in. We blijven oog houden voor inwoners die moeite hebben met het gebruik van digitale middelen. Onze digitale hulpmiddelen voldoen aan de voorwaarden voor digitoegankelijkheid.

4. *In 2026 wordt het digitaal kinddossier in onze organisatie vernieuwd.*
   In 2026 gaan we aan de slag met de uitkomst van het aanbestedingstraject voor het digitale kinddossier. Dit kan betekenen dat we een nieuw digitaal kinddossier implementeren met een nieuwe leverancier en systeem, of dat we verder bouwen op het bestaande dossier. Ons doel blijft om flexibele en mobiele diensten in te zetten binnen de jeugdgezondheidszorg, zodat we iedereen optimaal kunnen bedienen en niemand uitsluiten.

5. *In 2026 verkleinen we onze voetafdruk*
   We zetten stappen richting een duurzame toekomst. Met de ondertekening van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 hebben we onze ambities op duurzaamheid versterkt. In 2025 is het laaghangend fruit aangepakt en in 2026 bouwen we verder. We verkleinen onze voetafdruk door slimmer en duurzamer te werken met herbruikbare materialen, groenere groepsvaccinaties, duurzame mobiliteit en gezonde en duurzame voeding. Ook zorgen we voor betere hitteregulatie op locaties. Tegelijkertijd vergroten we onze handafdruk door anderen te inspireren en in beweging te komen. We stimuleren inwoners, gemeenten en ketenpartners bijvoorbeeld met voorlichting over duurzame gezondheid, groenere wijken en praktische adviezen over hoe om te gaan met hittestress.

Het gedurfde geluid:

6. *De GGD werkt in een sterk netwerk van inwoners, gemeenten en partners*
   De GGD maakt juist in het brede domein van publieke gezondheid impact op de gezondheid vanuit een breed perspectief: Health in/for all policies. Dat kan en wil de GGD niet alleen. We werken samen. Daarbij stimuleren we het netwerk om samen de benodigde stappen te zetten. Dat betekent ook dat we kijken naar het verdelen van taken. We stoppen met werkzaamheden die onvoldoende onderbouwd zijn.
   We laten ook ons gezonde geluid horen op die plekken waar dit gehoord moet worden. Daarbij beperken we ons niet tot de regionale afbakening, maar participeren we juist ook actief in bovenregionale netwerken rondom bijvoorbeeld de TBC dienstverlening of juist landelijk. Denk hierbij aan de landelijke commissie arbeidsmarkt waarin de GGD een actieve rol speelt.

7. *De GGD heeft focus*
   In 2025 hebben we samen onze strategische opgaven bepaald. Om deze doelen te bereiken werken we samen binnen en buiten de GGD. Ontwikkelingen die daarbuiten vallen, pakken we minder intensief op, stoppen we, of bespreken we met partners om te kijken hoe we onze rol anders kunnen invullen. Zo zorgen we ervoor dat we onze tijd én energie besteden aan wat écht het verschil maakt.

8. *De GGD is Samen Sterker*
   In 2026 werken we nauw samen met de GGD Hart voor Brabant, omdat we samen meer kunnen bereiken voor onze inwoners. In 2026 zetten we de opgedane inzichten om in actie, zodat we samen sterker staan en continuïteit van dienstverlening kunnen bieden.

Het vernieuwend geluid:

9. *De GGD is toonaangevend en werkt met 'beproefde' methoden en technieken*
   Onze dienstverlening is toekomstbestendig: flexibel, digitaal waar kan en met persoonlijke hulp waar nodig. Zó blijven we inspelen op wat inwoners écht nodig hebben. In 2025 ontwikkelden we samen met gemeenten, inwoners en GGD professionals een dienstverleningsconcept afgestemd op de veranderende wensen van de inwoners.

Vernieuwende stap:

a. *In 2026 werken we aan het versterken van de nieuwe competenties voor gezondheidsbevordering.*
   Hiermee verbeteren we de kwaliteit van voorlichting en zetten we in op activiteiten met impact. Hiervoor is een leer- & ontwikkelplan opgezet wat we in 2026 uitvoeren.

3. Totaalkosten per gemeente

GGD West-Brabant

3.1 Indexering

Voor het financieel kader van de algemene bijdrage komt de indexering uit op 3,31%. Dit percentage is volgens de afgesproken systematiek berekend. Ten tijde van het opstellen van de kaderbrief 2026 was er nog geen besluitvorming over een nieuwe CAO vanaf 1 april 2025. Naar aanleiding van een nieuwe CAO en de pensioenontwikkelingen volgen mogelijk nog begrotingswijzigingen. De indexatiemethode is conform onderstaande tabel tot stand gekomen.

Jaar	Loon voet	Loonkosten % van begroting	Prijs index	Overige kosten % van begroting	Index	Bron
2026	3,8	65%	2,4	35%	3,31	September circulaire 2024

De gehanteerde indexeringsmethodiek resulteert erin dat in deze beleidsbegroting de salariskosten zijn geïndexeerd met 3,8% en de overige kosten met 2,4%. Door de gehanteerde verhouding van 65%/35% leidt dit tot een gemiddelde stijging van 3,31%.

3.2 Bezuinigingsopgave ‘Trapje op, trapje af’

Naast de landelijke bezuinigingen van 300 miljoen op Publieke Gezondheid en de korting als gevolg van het daljaar, heeft de GGD te maken met kostenstijgingen die buiten de eigen invloedsfeer liggen. De omvang van deze kosten bedraagt € 525.000 (2,2%) en is voor een groot deel te wijten aan personele kosten en organisatorische kosten zoals verlofsparen, HR21, hogere energielasten, hogere ICT-kosten en de dekking van onze structurele kapitaallasten voor huisvesting. Het algemeen bestuur heeft zich uitgesproken tegen een opeenstapeling van bezuinigingen en heeft de GGD gevraagd om deze kostenstijgingen te absorberen binnen de bezuinigingsopdracht van -4%. Dit betekent dat de GGD zelf € 525.000 van de totale besparingsopgave van € 950.000 zal opvangen.

De GGD spant zich maximaal in om deze kosten binnen de eigen begroting op te vangen zonder hiervoor bij voorbaat een verhoging van de gemeentelijke bijdrage te vragen. Tegelijkertijd heeft de GGD de afgelopen periode vanuit de systematiek ‘Trapje op-Trapje af’ een aantal inhoudelijke bezuinigingsopdrachten voorbereid, waaruit het bestuur keuzes heeft gemaakt om de bezuinigingen te realiseren. Op basis hiervan is onderstaand een samenvattende weergave van de invulling van de taakstelling van -4% gemaakt.

Weergave bezuinigingen GGD WB Trapje op Trapje af 2026 e.v.				
1	Kostenstijging buiten invloedsfeer GGD		€ 525.000	2,2%
	- Huisvesting	€ 225.000		
	- Personele kosten	€ 225.000		
	- IT en automatisering	€ 75.000		
2	Stoppen met rol DUUP		€ 115.000	0,5%
3	Wet kinderopvang inspecties (WKO)		€ 110.000	0,5%
4	Infectiepreventie		€ 50.000	0,2%
5	Toezicht WMO		€ 50.000	0,2%
6	Ouderchat		€ 50.000	0,2%
7	8 maanden consult		€ 50.000	0,2%
8	Huisvesting en dienstverlening		PM	
Eindtotaal			€ 950.000	4,0%

Korte toelichting per bezuinigingsvoorstel:

2. *Stoppen met intensivering DUUP*
   Het algemeen bestuur besloot in haar vergadering van 7 juli 2024 de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage aan DUUP (€ 115.000) in 2025 voort te zetten náást de jaarlijkse landelijke uitkering van € 241.000. Met deze gemeentelijke bijdrage aan DUUP wordt meer outreachend gewerkt, ervaringsdeskundigheid ingezet en meer mannelijke sekswerkers en sekswerkers met een relatie met maatschappelijke opvang bereikt.
   Het voorstel is om per 2026 te stoppen met deze intensivering via de gemeentelijke bijdrage. Dit resulteert in een bezuiniging van € 115.000 op de begroting van de GGD in 2026. Het penvoerderschap blijft hierbij dan nog wel belegd bij de GGD West-Brabant. Dit in tegenstelling tot hetgeen is opgenomen in de kaderbrief 2026, waarin abusievelijk ook het bedrag van het penvoerderschap is gecorrigeerd.

3. *Wet kinderopvang inspecties (WKO)*
   Toezichthouders van de GGD West-Brabant toetsen de kinderopvanglocaties jaarlijks op kwaliteitseisen. Dit doen wij momenteel als plusproduct in opdracht van de 16 gemeenten in West-Brabant. De diverse producten voor de WKO worden met ingang van 2026 gefinancierd vanuit de gemeentelijke bijdrage waarbij een taakstelling wordt opgenomen van € 110.000.
   We nemen hierbij het gemiddelde van de afgenomen producten van de afgelopen 3 jaar als basis voor de dienstverlening. We maken met gemeenten afspraken over de bandbreedte van het basispakket en wanneer er aanvullende dienstverlening op nacalculatie ingekocht kan worden.
   We nemen dit onderdeel mee in de verkenning naar herijking basistaken.

4. Infectiepreventie
De GGD stopt met advisering aan gemeenten over publieke instellingen en bij evenementen over de risico's ten aanzien van hygiëne en infectiepreventie als werkzaamheden vanuit het basistakenpakket.
Dit resulteert in een bezuiniging van € 50.000. Wanneer de GGD hier alsnog voor wordt ingezet zal dat plaatsvinden op basis van nacalculatie.

5. Toezicht Wmo
Het toezicht van de Wmo wordt ingekocht bij de GGD West-Brabant door de gemeenten binnen het basistakenpakket. De toezichthouder voert onderzoek uit naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten, op basis van signalen door middel van proactief kwaliteitsonderzoek. Toezicht Wmo is geen wettelijke taak voor de GGD. Het stoppen van deze dienstverlening levert voor GGD West-Brabant een bezuiniging op van € 50.000 vanaf 2026. Gemeenten kunnen deze taak bij GGD Hart voor Brabant, indien gewenst, inkopen vanaf 1 januari 2026.

6. Ouderchat inzet versoberen
Ouders kunnen op het landelijke Jeugdgezondheidsplatform 'Groeigids App' de ontwikkeling en groei van een kind volgen en veel informatie vinden over opvoeden en opgroeien. Tevens is er de optie tot een chat met een professional. Daarin kunnen zij anoniem, postcode is wel bekend, laagdrempelig vragen stellen aan een professional en is er 5 dagen per week snelle dienstverlening. Deze landelijke chatdienst wordt bemand met professionals van GGD'en uit het hele land. De € 50.000 bezuiniging zal bestaan uit vermindering uren chatdienst door GGD West-Brabant en het niet meer inkopen en uitgeven van de fysieke Groeigids.

7. *8 maandenconsult*
   Er zijn tussen –9 maanden tot en met 18 jaar verschillende momenten van contact tussen professionals en ouders/jeugdige binnen de JGZ. We werken daarbij volgens de richtlijnen van het Landelijke Professioneel Kader (LPK). In de regio West-Brabant is een contactmoment op het consultatiebureau bij 8 maanden nog een vast moment. Met dit voorstel wordt per 2026 dit een moment van contact op indicatie als dat noodzakelijk wordt geacht, daarin beslissen ouders met de professional samen. Het 8 maanden moment is niet afhankelijk van het Rijksvaccinatie schema (RVP). Hiermee sluiten we aan bij de Brabantbrede visie op de JGZ, programma Generatie Gezond, waarin we inzetten op flexibilisering. Dit is een stap naar harmonisatie van de online en offline dienstverlening JGZ in Brabant.

8. *Huisvesting en dienstverlening*
   We ontwikkelen in 2025 met GGD Hart voor Brabant een nieuw dienstverleningsconcept samen met onze deelnemers en inwoners. In 2026 implementeren we het nieuwe dienstverleningsconcept en zetten we de eerste stappen in onze nieuwe huisvestingsvisie.

3.3 Overige ontwikkelingen

Verlaging bijdrage informatiebeveiliging
In lijn met de gemaakte afspraken in de beleidsbegroting 2023 is voor de beleidsbegroting 2026 de bijdrage voor informatiebeveiliging met € 50.000 verlaagd van € 250.000 naar € 200.000.

Uitbreiding wettelijke taken gemeentelijke lijkschouwer
De inwerkingtreding van het wetsvoorstel van de modernisering van de Wet op de lijkbezorging is voorzien op 1 januari 2026. Ten behoeve van de uitbreiding van de taken van de gemeentelijke lijkschouwer zijn gelden overgeheveld naar de algemene uitkering. De per deelnemende toegekende middelen zijn toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026.

Overheveling SPUK-regeling naar gemeenten
In het landelijk regeerakkoord is opgenomen dat specifieke uitkeringen worden overgeheveld naar het gemeentefonds met toepassing van een budgetkorting van 10%. Gemeenten financieren specifieke dienstverlening van de GGD met deze middelen. Mochten deze uitkeringen in 2026 daadwerkelijk worden overgeheveld naar het gemeentefonds, dan vertalen we dit naar de gemeentelijke bijdrage in lijn met de wet gemeenschappelijke regelingen. Dit soort aanpassingen is voor de (gezamenlijke) gemeenten budgetneutraal. Dit betekent dat we, bij een korting van 10% op een SPUK, aangeven bij de gemeente wat de GGD daarvoor kan realiseren.

Gemeentelijke bijdrage

Ontwikkeling in gemeentelijke bijdrage	Totaal GGD in €
Gemeentelijke bijdrage (beleidsbegroting) 2025	27.825.471
Indexering	
- Reguliere indexeringen (incl. RVP en DUUP)	881.449
- Correctie a.g.v. nieuwe CAO 2024 (lonen)	PM
Wijziging a.g.v. inwoner aantallen	
Basistaken	77.264
JGZ 0-4 jaar	-4.811
JGZ 4-18 jaar	-7.292
Wijziging a.g.v. aanpassing tarief	
Basistaken	4.561
JGZ 0-4 jaar	-349
JGZ 4-18 jaar	-396
Taakstelling	
Efficiency a.g.v. overheveling inspecties WKO van plustaken naar basispakket	-110.000
Infectiepreventie	-50.000
Toezicht WMO	-50.000
Stoppen met rol DUUP (aandeel gemeenten)	-115.000
Ouderchat	-50.000
8 maanden consult	-50.000
Overig	
Overheveling inspecties Wet Kinderopvang (WKO) van plustaken naar basistaken	1.400.000
Afname informatiebeveiliging	-50.000
Impact huisvestingskosten CB-locaties	81.803
Uitbreiding wettelijke taken gemeentelijke lijkschouwer	130.593
Effecten Green Deal Duurzame Zorg	PM
Totaal gemeentelijke bijdrage basistaken 2026	**29.913.293**

Samenvatting van de ontwikkeling en het financieel effect op de gemeentelijke bijdrage

Op basis van bovenstaande opstelling hebben de volgende ontwikkelingen een financieel effect op de gemeentelijke bijdrage voor 2026:

Ontwikkeling	Financieel effect (in €)
De basistaken worden geïndexeerd met het indexatiepercentage zoals voorgeschreven in de kadernota 2026.	881.449
Bezuinigingsopgave 'Trapje op, trapje af'	-425.000
Overheveling WKO-inspecties van plustaken naar basistaken	1.400.000
De gemeentelijke bijdrage is deels gebaseerd op de inwoneraantallen. Deze aantallen worden vermenigvuldigd met een bijdrage voor de betreffende groep.	65.161
Naast de stijging door de inwoneraantallen is er ook een prijseffect van het tarief 2026 ten opzichte van 2025.	3.816
Uitbreiding wettelijke taken gemeentelijke lijkschouwer als gevolg van het inwerking treden van de Wet op de lijkbezorging	130.593
De structurele bijdrage voor de informatiebeveiliging neemt conform de gemaakte afspraken in 2026 af tot € 200.000 (2025: € 250.000). Hiermee heeft de bijdrage haar afgesproken structurele bedrag bereikt.	-50.000
De impact van de huisvestingskosten van de CB-locaties wordt jaarlijks doorberekend aan de deelnemende gemeenten.	81.803
Totaal effect op de gemeentelijke bijdrage	**2.087.822**

Gemeentelijke bijdrage: overzicht per gemeente

Bedragen in €

Gemeenten	aantal inw.	aantal kinderen 0 tm 3	aantal kinderen 4 tm 18	Producten									
				Infectie-ziekte-bestrij-ding	Jeugd en gezin 4-18 jarige	Jeugd en gezin 0-3 jarige	RVP	Inspecties Wet Kinder-opvang	Lokaal gezond-heidsbe-leid	Gezonde en veilige leefomg.	Kwetsbare groepen	Uitbrei-ding taken lijkschou-wer	GGD West-Brabant
Altena	58.277	2.454	10.221	397.974	666.481	1.013.297	153.850	107.586	215.928	221.104	159.846	10.234	2.946.300
Alphen-Chaam	10.455	367	1.576	71.390	74.471	160.821	24.526	21.672	38.734	39.662	28.674	1.878	461.827
Baarle-Nassau	7.076	215	989	48.321	54.968	93.698	14.307	7.611	26.217	26.846	19.408	1.328	292.704
Bergen op Zoom	69.694	-	10.691	475.937	677.073	-	51.537	113.391	258.229	264.418	191.160	12.563	2.044.308
Breda	188.078	6.918	29.159	1.284.321	2.018.718	2.723.023	493.601	336.432	696.833	713.536	765.730	34.018	9.066.212
Drimmelen	28.192	1.017	4.067	192.521	206.657	466.155	59.526	31.734	104.456	106.960	77.326	5.030	1.250.366
Etten-Leur	45.237	1.675	7.533	308.920	576.946	679.450	114.923	79.980	167.611	171.628	124.078	8.080	2.231.616
Geertruidenberg	22.060	797	3.433	150.635	249.387	341.982	55.433	37.926	81.730	83.689	60.503	3.969	1.065.254
Halderberge	31.183	1.088	4.693	212.941	315.925	484.288	70.652	58.695	115.535	118.305	85.528	5.578	1.467.446
Moerdijk	38.091	-	5.689	260.114	396.301	-	29.646	93.912	141.130	144.513	104.475	6.811	1.176.901
Oosterhout	57.924	2.254	8.971	395.558	524.332	894.242	138.432	100.362	214.618	219.762	158.876	10.425	2.656.606
Roosendaal	77.559	-	11.599	529.588	761.172	-	60.281	137.385	287.339	294.226	212.709	13.980	2.296.680
Rucphen	23.920	-	3.269	163.351	176.686	-	14.830	35.346	88.629	90.754	65.610	4.260	639.466
Steenbergen	24.476	-	3.494	167.129	203.936	-	17.393	42.441	90.679	92.852	67.127	4.380	685.937
Woensdrecht	22.208	-	3.138	151.643	196.545	-	16.220	56.502	82.277	84.249	60.907	4.020	652.363
Zundert	22.553	840	3.062	154.009	167.494	344.695	49.063	29.025	83.561	85.564	61.858	4.039	979.307
TOTAAL	**726.983**	**17.625**	**111.584**	**4.964.352**	**7.267.092**	**7.201.651**	**1.364.220**	**1.290.000**	**2.693.506**	**2.758.067**	**2.243.814**	**130.593**	**29.913.293**

Gemeentelijke bijdrage: meerjarenoverzicht per gemeente

Bedragen in €

Gemeenten	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2026	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2027	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2028	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2029	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2030
Altena	2.946.300	3.043.823	3.144.573	3.248.658	3.356.189
Alphen-Chaam	461.827	477.113	492.906	509.221	526.076
Baarle-Nassau	292.704	302.393	312.402	322.742	333.425
Bergen op Zoom	2.044.308	2.111.975	2.181.881	2.254.101	2.328.712
Breda	9.066.212	9.366.304	9.676.328	9.996.615	10.327.503
Drimmelen	1.250.366	1.291.753	1.334.510	1.378.682	1.424.317
Etten-Leur	2.231.616	2.305.482	2.381.794	2.460.631	2.542.078
Geertruidenberg	1.065.254	1.100.514	1.136.941	1.174.574	1.213.452
Halderberge	1.467.446	1.516.018	1.566.199	1.618.040	1.671.597
Moerdijk	1.176.901	1.215.856	1.256.101	1.297.678	1.340.631
Oosterhout	2.656.606	2.744.540	2.835.384	2.929.235	3.026.193
Roosendaal	2.296.680	2.372.700	2.451.236	2.532.372	2.616.194
Rucphen	639.466	660.632	682.499	705.090	728.428
Steenbergen	685.937	708.642	732.098	756.330	781.364
Woensdrecht	652.363	673.956	696.264	719.311	743.120
Zundert	979.307	1.011.722	1.045.210	1.079.807	1.115.548
Totaal	**29.913.293**	**30.903.423**	**31.926.326**	**32.983.088**	**34.074.828**

Financiële ontwikkelingen meerjarenoverzicht

De bijdragen per gemeente in het meerjarenoverzicht worden jaarlijks geïndexeerd in lijn met het afgesproken percentage van de kaderbrief.
In het meerjarenoverzicht zijn nog geen andere ontwikkelingen verwerkt.

4. Samenwerkings-verbanden

GGD West-Brabant

4. Samenwerkingsverbanden

Het Service Centrum (HSC)

Het Service Centrum is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het gezamenlijk uitvoeren van de ondersteunende diensten. De samenwerking en de verdeling van de kosten en risico's zijn vastgelegd in een overeenkomst 'Kosten voor gemene rekening'. Zowel de kosten als de risico's zijn over de deelnemende partijen verdeeld, waarmee het risico van Btw-heffing is afgedekt. De GGD Hart voor Brabant treedt op als penvoerder. Het bestuur van HSC wordt gevormd door de directeuren van de deelnemende gemeenschappelijke regelingen.

Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV)

Dit samenwerkingsverband bestaat sinds 1994 en hierbinnen hebben de drie GGD'en in Brabant hun krachten op het gebied van gezondheid, milieu en veiligheid gebundeld om slagvaardig en effectief te kunnen opereren. Gezondheid en aandacht voor de beleving van de inwoners ten aanzien van gezondheid, milieu en veiligheid staan hierbij centraal. De deelnemende GGD'en zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit en de producten van het Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid. De vestigingsplaats is Breda. De kosten van dit team worden verdeeld over de deelnemende GGD'en op basis van inwoneraantallen. De GGD West-Brabant treedt op als penvoerder en werkgever.

GHOR Midden- en West-Brabant

De GGD Hart voor Brabant, de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) en de GGD West-Brabant hebben sinds 1 januari 2014 een samenwerkingsovereenkomst in het kader van de GHOR-taken in Midden- en West-Brabant. Deze samenwerking ligt vast in een overeenkomst 'Kosten voor gemene rekening', met daarin de verdeling van kosten en risico's tussen de deelnemende partijen. De Directeur Publieke Gezondheid West-Brabant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de GHOR-taken in Midden- en West-Brabant. De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant bekostigt de GHOR-taken. Daarvoor legt de VRMWB middels haar jaarstukken inhoudelijk en financieel verantwoording af. De werkwijze van de GHOR volgt de systematiek van de GGD West-Brabant.

Samenwerking Forensische Geneeskunde

Als gevolg van een landelijke opdracht voor bovenregionale samenwerking op het niveau van de 10 regionale politie-eenheden intensiveren wij vanaf 2024 onze samenwerking met GGD Zeeland en GGD Hart voor Brabant voor politie-eenheid Zeeland-West-Brabant. De samenwerking heeft als primair doel te kunnen voorzien in de dekking van forensische geneeskunde binnen het gehele verzorgingsgebied van de partijen en verder om de uitvoering van taken op het vereiste kwalitatieve niveau en op een zo efficiënt en effectief mogelijk wijze uit te voeren.

Daarnaast bestaat een aantal samenwerkingen in het bestuurlijk netwerk:

- Stichting West-West
- TMZ
- Grip op kwetsbaarheid West-Brabant West
- Convenant OGGZ
- Samenwerking Crisismeldpunt
- Care Innovation Centre (CIC) West-Brabant
- Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Tranzo

5. Onderhoud kapitaalgoederen

GGD West-Brabant

5. Onderhoud kapitaalgoederen

De kwaliteit van ons vastgoed werkt stimulerend voor het primaire proces. Daarnaast is het van belang dat de waarde van het vastgoed op peil blijft. De aantrekkelijkheid van het vastgoed en zijn omgeving kunnen dit bevorderen. Voor de hoofdvestiging, maar ook voor de nevenlocaties indien van toepassing, zijn of worden onderhoudscontracten afgesloten voor installaties en bouwkundige onderdelen. Hierbij dient echter opgemerkt te worden dat een groot deel van de locaties eigendom is van de deelnemende gemeenten en dat daardoor de vastgoedportefeuille van de GGD West-Brabant beperkt is.
Voor overige kapitaalgoederen zoals multifunctionals, archiefstellingen, telefooncentrales en dergelijke zijn onderhoudscontracten afgesloten om de functionaliteit en levensduur te waarborgen. In het geval van lease of huur wordt het onderhoud in de betreffende contracten meegenomen.
Om het kwaliteitsniveau zoals gedefinieerd door het algemeen bestuur te handhaven, is in de beleidsbegroting 2026 een investeringsbegroting opgenomen. Het totale investeringskrediet bedraagt voor 2026 € 750.000:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Beleids-begroting 2025	Beleids-begroting 2026
Bouwkosten/ Verbouwingen	250	250
Bedrijfsauto	0	0
Inventaris	250	250
Telefooninstallatie	0	0
Apparatuur/ programmatuur	200	200
Medische inventaris	50	50
Totaal investeringen	**750**	**750**

De kosten van de geplande investeringen en het bijbehorende groot en klein onderhoud zijn financieel opgenomen in de beleidsbegroting voor 2026. De GGD heeft echter geen voorziening voor groot onderhoud. Daarom heeft de GGD ook geen beheerplannen opgesteld zoals voorgeschreven door het BBV om tot een voorziening groot onderhoud te komen.

In de komende periode zijn we voornemens om onze huisvestingsbeleid en hiermee samenhangend onze dienstverlening te actualiseren. Dit zal mogelijk leiden tot een aanpassing van ons investeringsplan voor de komende jaren. Uitgaven voor groot onderhoud blijven uitgevoerd worden uit bestemmingsreserve huisvesting.

6. Financiering

GGD West-Brabant

6. Financiering

Liquiditeitsbeheer

Het werkkapitaalbeslag wordt zoveel mogelijk beperkt door een snelle facturering. De gemeentelijke bijdragen en de dienstverlening aan derden worden zoveel mogelijk vooraf en per kwartaal gefactureerd.

Kasgeldbeheer

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentraal overheidsorgaan in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage (8,2%). In de onderstaande tabel staat de positie van de GGD West-Brabant. Hieruit blijkt dat de vlottende schulden onder de kasgeldlimiet blijven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroot 2025	Begroot 2026
Omvang kasgeldlimiet		
1 Toegestane kasgeldlimiet in procenten van de grondslag in een bedrag	3.493	3.602
2 Omvang vlottende korte schuld		
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	3.399	4.926
Schuld in rekening-courant	-	-
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	-	-
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	11.131	10.169
	14.530	**15.095**
3 Vlottende middelen		
Contante in kas	-	-
Tegoeden in rekening-courant	-	-
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	16.211	17.743
	16.211	**17.743**
4 Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	-1.681	-2.648
Toegestande kasgeldlimiet	3.493	3.602
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**5.174**	**6.250**

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel de rentegevoeligheid van de portefeuille van leningen met een looptijd van één jaar of langer te beperken. Dit komt erop neer dat het renterisico in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal.

Het overzicht laat zien dat er voldoende ruimte is ten opzichte van de renterisiconorm. In 2028 wordt één van de afgesloten leningen, ter financiering van het huisvestingsplan 2006, volledig afgelost.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving		2026	2027	2028	2029
Renterisico					
1	Renteherzieningen op leningen o/g	nvt	nvt	nvt	nvt
2	Betaalde aflossingen	263	263	263	163
3	Renterisico (1+2)	263	263	263	163
4	Rente-risiconorm	8.784	9.057	9.353	9.659
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	8.521	8.794	9.090	9.496
5b	Overschrijding rente-risiconorm (3 > 4)	-	-	-	-
Renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	43.921	45.284	46.766	48.297
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4	Berekende rente-risiconorm (4a * 4b)	8.784	9.057	9.353	9.659

Overzicht leningen

Voor de uitvoering van het huisvestingsplan zijn in 2006 leningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 8,5 miljoen op basis van liquiditeitsprognoses voor de korte en voor de lange termijn. Voor de inwendige aanpassing van het nieuwe pand ad € 2 miljoen is een lening aangetrokken voor een periode van 20 jaar en voor het gebouw van 30 jaar (aflossing in 40 jaar: restant som € 1.625.000 na 30 jaar). De eerstgenoemde lening wordt in 2028 volledig afgelost.

Bedragen in €

Omschrijving	Ingangs-datum	Einddatum	Hoofdsom	Rente perc.	Saldo begin 2026	Aflossingen 2026	Rente 2026	Saldo eind 2026
BNG nr. 40.102214	16-10-2006	tot 1-7-2028	2.000.000	4,20%	300.000	100.000	14.700	200.000
BNG nr. 40.102215	02-07-2007	tot 1-7-2038	6.500.000	4,31%	3.737.500	162.500	164.588	3.575.000
Totaal langlopende leningen			**8.500.000**		**4.037.500**	**262.500**	**179.288**	**3.775.000**

Voorschriften op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor decentrale overheden

Het Rijk heeft op 17 maart 2016 het definitieve wijzigingsbesluit vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gepubliceerd. De wijzigingen beogen de toegankelijkheid van de begrotingen en jaarrekeningen van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen te vergroten door de wijze waarop cijfers worden gepresenteerd te veranderen en daarin meer eenheid te brengen.

Voorgeschreven wordt dat de ramingen en realisatiecijfers in het kader van de begrotingsuitvoering opgesteld worden aan de hand van vastgestelde taakvelden. Aan de afzonderlijke taakvelden worden vervolgens de bijbehorende baten en lasten toegerekend. In het onderstaande overzicht is de begroting 2026 van de GGD West-Brabant onderverdeeld naar de taakvelden.

Bedragen x € 1.000

		Begroting 2026		
		Baten	**Lasten**	**Saldo**
0.1	Bestuur	0	97	-97
0.4	Overhead	597	13.463	-12.866
0.5	Treasury	250	0	250
0.10	Mutaties reserves	97	178	-81
0	**Bestuur en ondersteuning**	**944**	**13.738**	**-12.794**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.876	2.876	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	531	198	333
1	**Veiligheid**	**3.407**	**3.074**	**333**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.333	968	365
6.5	Arbeidsparticipatie	72	148	-76
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
6	**Sociaal domein**	**1.405**	**1.116**	**289**
7.1	Volksgezondheid	38.415	25.993	12.422
7	**Volksgezondheid en milieu**	**38.415**	**25.993**	**12.422**

Met ingang van de begroting 2017 schrijft het BBV voor dat we de overheadkosten begroten op een centrale begrotingspost. In deze begrotingspost zijn de huisvestingslasten, de automatiseringslasten en diverse materiële overheadlasten (drukwerk, catering et cetera) opgenomen. Daarnaast zijn de personele lasten opgenomen van die functies die we op grond van de 'notitie overhead' van de commissie BBV kwalificeren als overhead.

In de begroting per taakveld is terug te vinden welke baten en lasten voor de GGD West-Brabant in het taakveld 0.4 overhead zijn opgenomen.

7. Weerstands-vermogen

GGD West-Brabant

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre de GGD financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat dit leidt tot beleidsombuigingen of bezuinigingen. Daarnaast biedt een weerstandsvermogen binnen een gemeenschappelijke regeling ook ruimte om eventuele jaarrekeningtekorten op te vangen, zonder direct een aanvullende bijdrage van deelnemende gemeenten te hoeven vragen. De GGD is een organisatie met wettelijke taken, plustaken en daarnaast markttaken. Voor de plus- en markttaken kan de GGD niet vanzelfsprekend terugvallen op de gemeente bij negatieve ontwikkelingen. Bij positieve ontwikkelingen dragen deze echter wel bij aan het resultaat (en dus mogelijk een teruggave aan de gemeenten).

Beleid omtrent weerstandsvermogen en risico's

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de *beschikbare* weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, zijnde de reserves en voorzieningen;
- de *benodigde* weerstandscapaciteit: alle risico's waarvoor geen specifieke budgettaire reserveringen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Dit vermogen tot het kunnen absorberen van de gewogen risico's wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Indien het verhoudingspercentage van het weerstandsvermogen onder de streefverhouding van 100% ligt, zal het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening en resultaatsbestemming hierover een besluit nemen.

Om de normen voor de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen, zijn de risico's financieel vertaald. Door de financiële gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen, zou een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen kunnen ontstaan. Het is namelijk vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd of in de maximale omvang zullen voordoen.

Kengetallen

De hieronder vermelde kengetallen geven een eenvoudiger inzicht in de financiële positie van de GGD West-Brabant.

Kengetallen	Begroot 2026	Begroot 2025	Begroot 2024	Realisatie 2024
Netto schuldquote	-2%	1%	3%	-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2%	1%	3%	-1%
Solvabiliteitsratio	23%	26%	36%	25%
Weerstandsvermogen	99%	100%	105%	99%

Zoals aangegeven onder het beleid omtrent weerstandsvermogen en risico's is de streefverhouding van het weerstandsvermogen 100% voor de GGD West-Brabant. In de beleidsbegroting 2026 is het geprognotiseerde weerstandsvermogen 99% waardoor we net onder het streefpercentage uitkomen van 100%.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de GGD West-Brabant bestaat uit:

Bedragen x € 1.000

Specificatie weerstandscapaciteit	Beleids-begroting 2026	Beleids-begroting 2025	Beleids-begroting 2024	Realisatie 2024
Algemene Risico Reserve GGD West-Brabant	2.338	2.296	1.900	2.338
Bestemmingsereserve risico plustaken	812	852	852	812
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	0	2	2	0
Totaal	**3.150**	**3.150**	**2.754**	**3.150**

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risico-inventarisatie

De GGD definieert een risico als een gebeurtenis of omstandigheid met potentieel nadelige financiële gevolgen voor de organisatie. In de risicoanalyse zijn de belangrijkste risico's beschreven die voorzienbaar zijn bij een reguliere begrotingsuitvoering.

De GGD heeft een omgevingsanalyse en risicomanagementsessie gedaan, met het oog op het identificeren van strategische en externe risico's. Dit is onderdeel van de planning & control cyclus en daarbij worden maatregelen getroffen, kansen bepaald en de financiële impact. Het bestuur wordt daarover geïnformeerd via de reguliere planning en verantwoordingsproducten. Indien zich een risico voordoet dat niet binnen de reguliere begrotingsuitvoering kan worden opgevangen, wordt de beschikbare weerstandscapaciteit aangesproken. Uitgedrukt in een percentage is de dekkingsratio 100%.

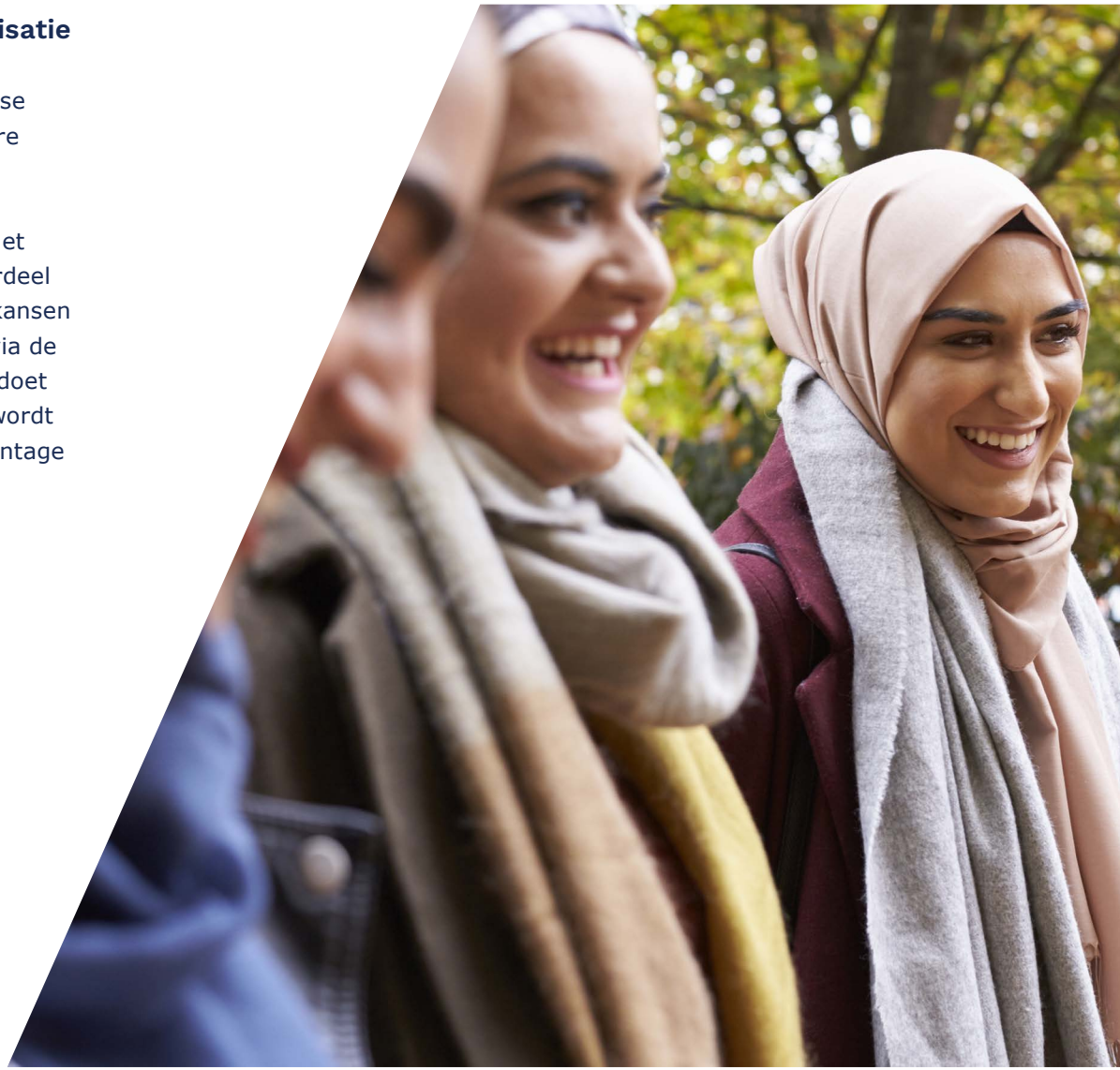

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Inkomsten	Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor basistaken algemeen en JGZ 4+.	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	75%	750	473	563	Met onze deelnemende gemeenten zijn wij in gesprek over de ontwikkelingen rondom het Ravijnjaar. Er ligt een bestuursopdracht met een taakstelling van 4% t.o.v. de gemeentelijke bijdrage 2024. Om de risicoinschatting zo nauwkeurig mogelijk te bepalen, is voor het bepalen van maximale risico rekening gehouden met alle voorstellen die de gemeentelijke bijdrage raken.	Uitvoering geven aan bestuursbesluit. Mogelijke risico's op frictie tijdelijk te onttrekken uit algemene reserve zoals voorgesteld. Besluitvorming hierover juli 2025.
	Onvoldoende uitvoering van basistaken door met name onvoldoende formatie en opgeleid personeel.		40%	1.000	600	400	In 2024 is de kwetsbaarheid rondom een aantal functies iets afgenomen ten opzichte van een jaar eerder. Het is gelukt om op een aantal plekken vacante posities in te vullen met vaste mensen. Echter op een aantal plekken is het nog steeds fragiel en resulteert dit in hogere externe inhuur zoals forensische artsen.	Strategische personeelsbeleid en inzet van reserve markttaken.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Inkomsten	Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke opdrachten / afname van plustaken.	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	70%	1.000	400	700	Dit zijn de aanvullende opdrachten (die niet via het basispakket lopen). Het staat de gemeente vrij of zij extra diensten wil afnemen bij de GGD. Gezien de financiele uitdagingen van de gemeenten heeft de GGD aangeboden aan deze specifieke gemeenten om de mogelijkheden tot bezuinigingen te zoeken in relatie tot de plustaken. De kans wordt groter dat gemeenten hier gebruik van gaan maken. Uitdaging wordt groter in sociaal domein en kan effect hebben op financien plustaken.	Meer werken met flexcontracten of alternatieve opbrengsten zoeken. Daarnaast door samenwerkings-overeenkomsten af te spreken kunnen we ruim jaar van te voren ervoor zorgen dat frictie minder een groot knelpunt wordt.
	Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor JGZ 0-4.		5%	250	13	13	Frictiekosten gemeentelijke bijdrage a.g.v. vermindering van 0-4 jarigen is kleiner geworden. In 2024 is o.a. 0-4 jarigen Breda toegevoegd aan onze dienstverlening.	Risico korte termijn is erg laag. Geen aanvullende acties t.a.v. mitigeren van risico.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Inkomsten	Frictiekosten als gevolg van de afbouw van subsidie-inkomsten of -projecten.	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	35%	830	291	291	Sinds 2023 is er een substantiele toename van landelijke SPUK regelingen (waaronder Covid en Versterking Pandemische Paraatheid). Er zijn onzekerheden rondom duur van deze subsidies. Mogelijkheid dat we met achterblijvende kosten (incidenteel/structureel) blijven zitten a.g.v. afbouw van covid is sterk toegenomen. Naast fragiliteit van tijdelijke Covid regelingen houden we onze inkomsten op specifieke markttaken sterk in de gaten zoals team onderzoek.	Op zoek naar alternatieve financieringsbronnen, begeiden van personeel naar ander werk, werken met flexibel personeel.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Inkomsten	Fluctaties inkomsten Reizigerszorg.	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	25%	400	120	100	In 2023 hebben we een lichte daling in opbrengsten gerealiseerd binnen reizigerszorg. Dit had deels te maken met onze beschikbare formatie. Formatie is in 2024 weer op orde gebracht. Wij zien hierover een groei in 2024.	Financiele risico's kunnen voor korte-midden lange termijn gemitigeerd worden door reserve markttaken.
Aansprakelijkheid	Verant-woording rechtmatigheid uitvoering van regelingen penvoerder-schappen.	Als penvoerder is de GGD in de meeste gevallen aansprakelijk voor een correcte verantwoording en op de rechtmatigheid van binnen het penvoerderschap bestede middelen. Ook voor participerende partners.	10%	485	49	49	Voor verschillende partnerschappen hebben wij o.a. de regie op penvoering. Wij hebben geen signalen dat we hier grote risico's in lopen.	Geen actie nodig.
	Betalen vennootschaps-belasting overheids-bedrijven.	Voor het (netto) rendabele gedeelte van de markttaken is de GGD VPB-plichtig	100%	0	0	0	VPB moet betaald worden als er op bepaalde activiteiten winst wordt behaald. Dit is geen risico maar een verplichting. Er is een voorziening voor opgenomen in de balans. Jaarlijks toetsen wij onze VPB plicht.	Geen actie nodig.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Primaire taken	Gezamenlijke dossiervoering Kidos met 3 organisaties kan niet meer onder huidige privacy regels.	Er is geen juridische basis om als 3 JGZ-organisaties samen 1 dossier te voeren. Er wordt een analyse uitgevoerd wat de ontvlechting financieel gaat betekenen. Analyse is inmiddels uitgevoerd. Jong JGZ heeft enkel een raadpleegfunctie voor historie. TWB en GGD kunnen nog steeds gebruik maken van Kidos, echter ieder enkel gegevens raadplegen vanuit eigen entiteit.	0%	0	180	0	Ontvlechting is succesvol afgerond. Er worden geen kosten meer verwacht.	Rol bestuur & management.
	Tariefsdaling op de uitvoering iJGZ door GGD.	De uitvoering van het nieuwe basispakket in JGZ voor die gemeenten waar de GGD deze verzorgt van 0-18, gaat gepaard met een efficiëncy afspraak, die door de integrale uitvoering moet worden gerealiseerd.	0%	400	0	0	Regulier bedrijfsvoeringsrisico.	Verantwoordelijkheid sectormanagement.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Primaire taken	Crisisonders-teuning (niet GHOR)	Casuïstiek van de opschaling en inzet rondom camping-interventies heeft laten zien dat er in het verlengde van reguliere GGD-taken ook een crisis situatie kan ontstaan, waarin normale capaciteit niet toereikend is. Ook in 2023 is er vaker beroep gedaan op de organisatie. Om voldoende capaciteit te houden ook in de toekomst zal de vergoedingsregeling uitgebreid worden.	30%	500	125	150	We zien dat we vaker en langer een beroep moeten doen op ons personeel voor verschillende crisisdiensten en momenten. Om de betrokkenheid te behouden worden de uren van de medewerkers gecompenseerd. Hierover hebben wij eerder het bestuur geinformeerd.	Vergoeding aanvullende kosten mogen conform bestuursbesluit onttrokken worden uit bestemmingsreserve infectieziektebestrijding.
	Arrestanten-zorg	De politie voert een marktverkenning uit om de arrestantenzorg aan te besteden.	50%	250	80	125	Iedere GGD maakt obv de landelijke kostprijsberekeningen individuele afspraken met de politie.	GGD heeft samen met een marktpartij ingeschreven op deze aanbesteding.
Bedrijfsvoering	Aansprakeli-jkheids risico's (o.a. juridische aansprakeli-jkheid)	Inlenersaansprakelijkheid, aanbesteding, datalek.	20%	500	50	100	Dit is een risico die jaarlijks terugkeert.	Geen garantie maar ondersteuning op inkoop vanuit professionele team. Ook blijvende aandacht aan IB.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Bedrijfsvoering	Kostenstijgingen actualisatie functieboek	De GGD West-Brabant heeft het afgelopen jaar haar functieboek herijkt en de medewerkers opnieuw ingeschaald, conform de HR21 methodiek. Het herijken van het functieboek heeft ervoor gezorgd dat een aantal functies naar boven is bijgesteld en de personeelskosten voor de GGD daardoor de komende jaren toenemen (los van andere ontwikkelingen). De GGD heeft drie jaar nodig om deze ontwikkeling met ombuigingen, natuurlijk verloopt etc. zelf te kunnen opvangen	75%	225	0	169	Dit traject is afrondende fase. We hebben de kostenstijging nagenoeg volledig gekwantificeerd en houden rekening met een aantal scenario's. Op welke wijze we deze kostenstijging gaan absorberen heeft te maken met o.a. tempo waarin functiedifferentiatie toegepast kan worden.	Toepassing functiedifferentiatie. Tempo wordt o.a. ook bepaald door strategische personeelsplanning.
	Toenemende compliance eisen (AVG)	Maximale boete bij niet voldoen aan AVG eisen.	10%	700	105	70	AVG 2% van de omzet (verhoogd naar 30% gezien ervaringen en stijging activiteiten covid-19). Kans is lager geworden i.v.m. onze investering in het IB- beleid.	Blijvend uitvoering geven aan eerdere implementatie AVG PvA.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Bedrijfsvoering	Hoger kostenniveau HSC; GGD West-Brabant heeft invloed op kostenniveau HSC maar heeft hierin te maken met andere partners.	HSC zit in een fase van aanpassing en verhoging van productiviteit en kwaliteit. Daarbij beschikt HSC niet over reserves of risicomiddelen.	25%	300	15	75	In 2025 is sprake van een kostenstijging binnen HSC a.g.v. hogere licentiekosten. HSC heeft een bezuinigingsopdracht van 4% om de kostenstijging te kunnen absorberen.	Via controllersoverleg en stuurgroep strategische samenwerking invloed op beleid HSC.
	Afhankelijkheid van ICT in relatie tot continuiteit van de uitvoering	Door toenemend belang voor de bedrijfsvoering en door het steeds opener karakter van ICT, is de continuïteit van bedrijfsprocessen in zeer hoge mate afhankelijk van de juiste en betrouwbare beschikbaarheid van ICT. Daarnaast kan stroomuitval o.i.d. direct gevolg hebben voor de voorraad vaccinaties.	5%	147	7	7	10% vd loonkosten van 1 dag en 65k voorraad op 3 locaties	Geen actie, veelal externe oorzaken.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2023	Verwacht risico (x € 1.000) 2024	Toelichting	Mitigeren van risico
Bedrijfsvoering	Huurdersrisico	Deel van het pand aan de Doornboslaan wordt verhuurd. Als huurder opzegt vallen inkomsten weg.	0%	150	300	0	Sinds december 2024 hebben we een nieuwe huurder voor de vierde etage aan de Doornboslaan. Huur loopt voor 2 jaar. Naar verwachting zal de huurder na deze periode pand verlaten i.v.m. afloop van een project. Het is lastig gebleken om een huurder te vinden na vertrek van de Veiligheidsregio.	Herijken huisvestingsvisie en/of op zoek naar nieuwe huurder.
	Hoofdkan-toorkosten	Wij zien substantiële stijgingen voor onze huisvestingskosten. In het kader van bezuinigingen van 4% zullen wij ons maximaal inspannen om deze kostenstijging zelfstandig te absorberen. Dit willen we doen o.a. door actualisatie van onze huisvestingsvisie.	50%	250	PM	125	2028 reservering huisvesting leeg. Per 2025 moet er structureel evenwicht zijn.	Actie vervroegd door gesprekken met provincie. Per 2025 moet er structurele dekking zijn voor hoofdkantoor.
	Mobiliteit personeel	Gevolgen .	50%	506	354	253	Voorzichtige inschatting van gemiddelde mobiliteit. Kan fluctueren i.v.m. trapje op trapje af traject GGD WB.	Te voorzien als het concreet wordt.
	Totaal			**8.643**	**3.161**	**3.188**		

8. Exploitatieresultaat

GGD West-Brabant

8. Exploitatieresultaat

Bedragen x € 1.000

	Beleidsbegroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten				
Rijksbijdrage	72	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage	29.913	30.903	31.926	32.983
Opbrengst uit tarieven	2.828	2.922	3.019	3.119
Overige opbrengsten	10.600	10.951	11.313	11.687
Vrijval voorziening	161	161	161	161
Rente baten	250	250	250	250
Totaal baten	**43.824**	**45.187**	**46.669**	**48.200**
Lasten				
Salarissen en sociale lasten	28.003	29.067	30.172	31.319
Personeel derden	1.786	1.829	1.873	1.918
Overige personeelskosten	1.451	1.486	1.522	1.559
Kapitaallasten	717	717	717	717
Toevoegingen aan voorzieningen	100	100	100	100
Materiele Kosten Hét Service Center	3.403	3.485	3.569	3.655
Overige bedrijfskosten	8.104	8.265	8.489	8.714
Rente lasten	179	157	146	137
Totaal lasten	**43.743**	**45.106**	**46.588**	**48.119**
Totaal saldo van baten en lasten	**81**	**81**	**81**	**81**
Toevoeging bestemmingsreserve monitors	-18	-18	-18	-18
Toevoeging bestemmingsreserve huisvesting	-160	-160	-160	-160
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	97	97	97	97
	-81	**-81**	**-81**	**-81**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

9. Incidentele baten en lasten

GGD West-Brabant

9. Incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Saldo van baten en lasten	81	81	81	81
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-81	-81	-81	-81
Begrotingssaldo na bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-81	-81	-81	-81
Structureel begrotingssaldo	**81**	**81**	**81**	**81**

De incidentele baten zijn de toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves. Bovenstaand overzicht laat zien dat er sprake is van een meerjarig structureel sluitende begroting.

10. Bijlagen

GGD West-Brabant

Bijlage 1 - Reserves en voorzieningen

Bedragen in €

Naam	Saldo Begin van het Dienstjaar 01-01-2025	Toenames In 2025	Afnames In 2025	Saldo Einde van het Dienstjaar 31-12-2025	Toenames In 2026	Afnames In 2026	Saldo Einde van het Dienstjaar 31-12-2026
Reserves							
Algemene risicoreserve	2.338.391	-	-	2.338.391		-	2.338.391
Bestemmingsreserve risico plustaken	811.902	-	-	811.902	-	-	811.902
Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten	582.856	-	-282.856	300.000	-	-	300.000
Bestemmingsreserve Huisvesting	2.067.677	156.486	-94.000	2.130.163	160.422	-97.111	2.193.474
Bestemmingsreserve frictiekosten	162.877	-	-162.877	-	-	-	-
Bestemmingsreserve monitors	52.419	17.500	-	69.919	17.500	-	87.419
Bestemmingsreserve Innovatie Infectieziektebestrijding	385.000	-	-	385.000	-	-	385.000
Totaal reserves	**6.401.122**	**173.986**	**-539.733**	**6.035.375**	**177.922**	**-97.111**	**6.116.186**
Voorzieningen							
Voorziening verlofsaldi	1.062.278	-	-	1.062.278	100.000	-50.000	1.112.278
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden tbv GMV	389.931	-	-98.000	291.931	-	-111.141	180.790
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden tbv reizigersplatform	14.690	-	-	14.690	-	-	14.690
Totaal voorzieningen	**1.466.899**	**-**	**-98.000**	**1.368.899**	**100.000**	**-161.141**	**1.307.758**
Totaal reserves & voorzieningen	**7.868.021**	**173.986**	**-637.733**	**7.404.274**	**277.922**	**-258.252**	**7.423.944**

Bijlage 2 - Bijdragen deelnemende gemeenten

				Bijdrage per inwoner/kind in €			Basistaken in €					
Gemeenten	**Aantal per 1-1-2024**	**aantal kinderen 0 tm 3 jaar**	**aantal kinderen 4 tm 18 jaar**	**Bijdrage per inwoner basis-pakket**	**Bijdrage per kind 0 tm 3 jaar**	**Bijdrage per kind 4 tm 18 jaar**	**Basistaken**	**Aan-vullende financie-ring DUUP**	**Bijdrage basis-pakket JGZ 0 tm 3 jarigen**	**Basis-taken (4-18)**	**Bijdrage Rijks-vaccinatie-programma**	**Huis-vesting 0-4 jari-gen**
Altena	58.277	2.454	10.221	16,59	338,87	63,04	966.815		831.587	644.332	153.850	154.184
Alphen-Chaam	10.455	367	1.576	16,59	338,87	63,04	173.448		124.365	99.351	24.526	32.340
Baarle-Nassau	7.076	215	989	16,59	338,87	63,04	117.391		72.857	62.347	14.307	18.429
Bergen op Zoom	69.694	-	10.691	16,59	-	63,04	1.156.223		-	673.961	51.537	-
Breda	188.078	6.918	29.159	16,59	338,87	63,04	3.120.214	241.877	2.344.303	1.838.183	493.601	301.124
Drimmelen	28.192	1.017	4.067	16,59	338,87	63,04	467.705		344.631	256.384	59.526	110.117
Etten-Leur	45.237	1.675	7.533	16,59	338,87	63,04	750.482		567.607	474.880	114.923	93.055
Geertruidenberg	22.060	797	3.433	16,59	338,87	63,04	365.975		270.079	216.416	55.433	62.963
Halderberge	31.183	1.088	4.693	16,59	338,87	63,04	517.326		368.691	295.847	70.652	103.393
Moerdijk	38.091	-	5.689	16,59	-	63,04	631.930		-	358.635	29.646	-
Oosterhout	57.924	2.254	8.971	16,59	338,87	63,04	960.959		763.813	565.532	138.432	105.147
Roosendaal	77.559	-	11.599	16,59	-	63,04	1.286.704		-	731.201	60.281	-
Rucphen	23.920	-	3.269	16,59	-	63,04	396.833		-	206.078	14.830	-
Steenbergen	24.476	-	3.494	16,59	-	63,04	406.057		-	220.262	17.393	-
Woensdrecht	22.208	-	3.138	16,59	-	63,04	368.431		-	197.820	16.220	-
Zundert	22.553	840	3.062	16,59	338,87	63,04	374.154		284.651	193.028	49.063	50.622
Totaal	**726.983**	**17.625**	**111.584**	**16,59**	**338,87**	**63,04**	**12.060.647**	**241.877**	**5.972.584**	**7.034.257**	**1.364.220**	**1.031.374**

	Indexeringsbedragen in €								Totaal 2026	Totaal 2025
Gemeenten	**Indexatie Bijdrage per inwoner basis-pakket**	**Indexering aanvullende financiering DUUP**	**indexatie bijdrage per kind 0-4 jaar**	**Indexatie bijdrage per kind 4-18 jaar**	**Informatie-beveiliging**	**Inspecties Wet Kinder-opvang (WKO)**	**Uitbreiding taken lijk-schouwer**	**Structurele correctie ingroeipad (S)**	**Totaal bijdrage deel-nemende gemeenten basistaken 2026**	**Totaal bijdrage deel-nemende gemeenten basistaken 2025**
Altena	32.002		27.526	21.327	-3.965	107.586	10.234	822	2.946.300	2.750.491
Alphen-Chaam	5.741		4.116	3.289	-730	21.672	1.878	-28.169	461.827	435.693
Baarle-Nassau	3.886		2.412	2.064	-485	7.611	1.328	-9.443	292.704	278.370
Bergen op Zoom	38.271		-	22.308	-4.750	113.391	12.563	-19.196	2.044.308	1.865.477
Breda	103.279	8.006	77.596	60.844	-12.956	336.432	34.018	119.691	9.066.212	8.510.864
Drimmelen	15.481		11.407	8.486	-1.922	31.734	5.030	-58.213	1.250.366	1.173.757
Etten-Leur	24.841		18.788	15.719	-3.086	79.980	8.080	86.347	2.231.616	2.090.176
Geertruidenberg	12.114		8.940	7.163	-1.532	37.926	3.969	25.808	1.065.254	1.006.229
Halderberge	17.123		12.204	9.793	-2.141	58.695	5.578	10.285	1.467.446	1.364.202
Moerdijk	20.917		-	11.871	-2.616	93.912	6.811	25.795	1.176.901	1.054.541
Oosterhout	31.808		25.282	18.719	-3.954	100.362	10.425	-59.919	2.656.606	2.469.217
Roosendaal	42.590		-	24.203	-5.432	137.385	13.980	5.768	2.296.680	2.118.286
Rucphen	13.135		-	6.821	-1.624	35.346	4.260	-36.213	639.466	580.386
Steenbergen	13.440		-	7.291	-1.710	42.441	4.380	-23.617	685.937	630.675
Woensdrecht	12.195		-	6.548	-1.550	56.502	4.020	-7.823	652.363	582.798
Zundert	12.384		9.422	6.389	-1.547	29.025	4.039	-31.923	979.307	914.310
Totaal	**399.207**	**8.006**	**197.693**	**232.835**	**-50.000**	**1.290.000**	**130.593**	**-**	**29.913.293**	**27.825.471**

Bijlage 3 - Verbonden Partijen voor de gemeentebegrotingen 2026

Naam: GGD West Brabant

Vestigingsplaats: Breda

Bedragen x € 1.000

Begroting 2026	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	6.035	6.116
Vreemd vermogen	-	-
Financieel resultaat 2024	-	-

Gemeente	Belang begroot 2026	
	€	%
Altena	2.946.300	9,85%
Alphen-Chaam	461.827	1,54%
Baarle-Nassau	292.704	0,98%
Bergen op Zoom	2.044.308	6,83%
Breda	9.066.212	30,31%
Drimmelen	1.250.366	4,18%
Etten-Leur	2.231.616	7,46%
Geertruidenberg	1.065.254	3,56%
Halderberge	1.467.446	4,91%
Moerdijk	1.176.901	3,93%
Oosterhout	2.656.606	8,88%
Roosendaal	2.296.680	7,68%
Rucphen	639.466	2,14%
Steenbergen	685.937	2,29%
Woensdrecht	652.363	2,18%
Zundert	979.307	3,27%
Totaal	**29.913.293**	**100,00%**

Bijlage 4 - Dit is de GGD

In het overzicht hieronder zijn onze werkzaamheden gekoppeld aan:

1. Het basispakket: de wettelijke taken die de GGD uitvoert voor alle gemeenten en taken waartoe het algemeen bestuur heeft besloten (binnen het basispakket kunnen gemeenten eigen keuzes maken, dat noemen we lokale accenten.);
2. Plustaken: wil een gemeente meer dan het basispakket, dan kan zij plustaken inkopen;
3. Overig: taken die anderen dan gemeenten afnemen en financieren.

Opbrengsten

Gemeentelijke bijdragen	€ 30	miljoen
Opbrengst uit tarieven	€ 3	miljoen
Overige opbrengsten	€ 11	miljoen

Toelichting overige opbrengsten

Deze bestaan onder andere uit:

- opbrengsten vanuit Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant voor de GHOR;
- opbrengsten uit subsidies;
- opbrengsten plusproducten gemeenten.

Werkzaamheden	Basispakket	Plustaken	Overig
Jeugdgezondheidszorg	x	x	
Infectieziektebestrijding	x		
Tuberculosebestrijding	x		
Medische milieukunde	x		
Technische hygiënezorg	x	x	
Seksuele gezondheid	x		
Reizigersadvies			x
Forensische geneeskunde	x	x	
Preventieprogramma's	x	x	
Inspecties kinderopvang	x	x*	
Toezicht Wmo		x**	
Onderzoek en advies	x	x	x
Beleid	x		
Geneeskundige hulpverlening bij rampen	x		
Openbare geestelijke gezondheidszorg	x	x	

* Toezicht WKO zal vanaf 2026 uitgevoerd worden als basistaak door GGD West-Brabant.

** Deze taak komt met ingang van 2026 te vervallen als gevolg van het bezuinigingstraject 2026 en verder.

Wij maken
samen
gezond
gewoon

GGD West-Brabant
088 639 2000
info@ggdwb.nl
www.ggdwb.nl

GGD West-Brabant

< Vorige